

Hoogervorst

stimuleren tot... Het gaat dus niet zozeer om straffen en belonen.

Minister **Hoogervorst**: Een straf kan zeer stimulerend werken.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Ik geef onmiddellijk toe dat het een theoretische optie is. Er zijn echter nog vele andere opties denkbaar.

Minister **Hoogervorst**: Ik begrijp wat u bedoelt. Wat betreft de cure willen wij dat op termijn bereiken met een stelsel – dat heeft uw partij in principe omarmt – van geregleerde marktwerking, waarin je binnen bepaalde publieke randvoorwaarden instellingen de ruimte geeft om met elkaar te gaan concurreren. Dan zal degene die het beter doet dan de ander, marktaandeel kunnen winnen en eventueel hogere winsten kunnen maken. Dat is de beste manier om dat te bereiken, omdat het vanuit Den Haag, ook als je een goede benchmark hebt, ongelofelijk moeilijk is om daar een systeem op te zetten, waarbij de een wat meer krijgt dan de ander. Daar waar marktwerking niet mogelijk is, bijvoorbeeld in het deel van de AWBZ dat AWBZ zal blijven of waar de marktwerking heel erg beperkt zal zijn, kan de benchmark die wij nu al hebben en die uiteindelijk verplicht zal moeten worden, en het publiceren van gegevens al een behoorlijk sanerende invloed hebben, omdat niemand in de onderste regionen van die lijst wil verkeren. Ik ben er zelf nog helemaal niet over uitgedacht. Ik weet ook nog onvoldoende welke instrumenten wij al hebben en hoe die verder zouden kunnen worden uitgebouwd. Ik schaar mij achter de gedachte van de motie, maar geeft u mij de ruimte om daaraan te bouwen, te beginnen met de begroting. Als dat niet naar bevrediging is, kunnen wij verder kijken. Ik heb op dit moment niet zo'n behoefte om daar een aparte notitie over te schrijven. Ik deel echter de gedachterichting van die motie en wil daar graag verder aan werken. Als de motie mocht worden aanvaard, zal ik proberen daar mijn voordeel mee te doen.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Ik dank u voor die toezegging. De vorm is inderdaad niet zo heel erg relevant. Wat ik, gehoord de reactie van de minister, graag mee wil geven, is dat je natuurlijk kunt nadenken over de

geregleerde marktwerking en in hoeverre dat effect heeft, maar dat er ook dingen moeten worden gedaan die op het terrein van de overheid liggen en die je, wat voor stelsel je ook hebt, goed zou kunnen bespreken en voor een deel kunt invoeren. Je verliest je namelijk heel snel in een debat over hoe een nieuw stelsel eruit zou kunnen zien en dat kost tijd. Ondertussen kun je heel wat andere dingen doen.

Minister **Hoogervorst**: Een markt kan niet goed werken als zij niet transparant is. De zorgmarkt is niet transparant. In dat verband kan een instrument zoals een benchmark goed functioneren. Ook na de stelselwijziging hebben wij dergelijke instrumenten nog nodig. Het een sluit het ander niet uit.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Vóór de stelselwijziging kunnen al maatregelen genomen worden. Ik wil graag dat die maatregelen geïnventariseerd worden.

Minister **Hoogervorst**: Dat ben ik met u eens. Met het oog daarop wordt nu al hard gewerkt aan het vergroten van de transparantie.

De heer **Buijs** (CDA): Geeft dit antwoord van de minister mevrouw Smits aanleiding om haar motie in te trekken?

Mevrouw **Smits** (PvdA): Ik handhaaf mijn motie voorlopig, want ik ben er nog niet helemaal van overtuigd dat de minister mijn bedoeling begrijpt. Ik wil voorkomen dat alles wordt opgehangen aan het debat over de stelselherziening. Er kunnen nu al zeer voor de hand liggende maatregelen genomen worden, maar daar hebben wij in de Kamer nog niet over kunnen spreken. Ik wil graag dat hier enige samenhang in wordt aangebracht, zonder dat dit vastgeknoopt wordt aan de stelselherziening.

Minister **Hoogervorst**: Ik zeg toe dat ik hier in de begroting apart aandacht aan zal besteden.

De **voorzitter**: Mevrouw Smits is niet verplicht om nu te zeggen of zij haar motie in stemming zal brengen of niet. Morgen wordt aan het eind van de vergadering gestemd over alle amendementen en moties die in het kader van de behandeling van de

suppletore begroting zijn ingediend. Tot aan die tijd kunnen de indieners zorgvuldige afweging maken.

Ik zie dat mevrouw Tonkens nog een vraag wil stellen, maar ik had het idee dat de minister zijn beantwoording had afgerond.

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): De minister heeft een vraag van mij niet beantwoord, namelijk of hij dit jaar of volgend jaar de efficiencykorting nog een keer wil toepassen.

Minister **Hoogervorst**: U had gevraagd of ik de efficiencykorting dit jaar nog een keer wilde toepassen. Ik ben dat niet van plan. In het algemeen overleg heb ik gezegd dat een ander type maatregelen mijn sterke voorkeur heeft.

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de behandeling van de suppletore begroting van...

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Ik krijg nog graag antwoord van de staatssecretaris op mijn vraag over de effecten op de verpleeghuizen.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Voorzitter. Deze vraag is gisteren ook aan de orde geweest. Op dit punt verschillen de minister en ik van mening met mevrouw Kant. De kaasschaafmethode werkt per definitie niet gedifferentieerd. Ondanks dat er incidenteel problemen kunnen ontstaan, zijn wij toch van mening dat deze maatregel verantwoord is. In het licht van de financiële problematiek waar wij voor staan, is zij onontkoombaar.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28933).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. De onderwijsbegroting is vanmorgen bij het debat over de Voorjaarsnota in combinatie met VBTB al uitgebreid aan de orde geweest. Ik wil het algemene debat daarover – wat betreft uitkeringen, prijsbijstellingen en incidentele loonontwikkelingen – en onze teleurstelling over het feit dat er ook op het onderwijs bezuinigd wordt, hier niet herhalen. Korthedshalve verwijs ik naar de tekst van het amendement dat wij op dit punt hebben ingediend. Hetzelfde geldt voor het onderdeel cultuur, waarop wij een amendement hebben ingediend dat compenserend werkt voor de bezuinigingstaakstelling op dat terrein.

Naar aanleiding van de beantwoording van de vragen bij deze supplettoire begroting resten er nog drie punten waarop bij de behandeling van de onderwijsbegroting onvoldoende duidelijkheid is gegeven.

Het eerste punt betreft de educatieve televisie. Ik heb bij de behandeling van de onderwijsbegroting een amendement op dit punt ingediend, Kamerbreed gesteund. Op de begroting is voor de educatieve televisie een bedrag opgenomen. Tot onze verbazing blijven wij van de instellingen brieven ontvangen, die zeggen nog steeds niets op hun rekening te hebben ontvangen. Vorige week nog kregen wij met veel bombarie een presentatie van een aantal wethouders en educatieve instellingen voor educatieve televisie. Toen had ik het idee dat de film opnieuw werd afgedraaid, letterlijk en figuurlijk. Hoe staat het hiermee? In de toelichting van het amendement hebben wij gevraagd of andere ministeries bereid zijn om het bedrag aan te vullen. Kan de minister aangeven wanneer de instellingen aan de slag kunnen?

Het tweede punt betreft de efficiencykorting van het hoger onderwijs. Op de supplettoire begroting is nog steeds een taakstelling van 36 mln opgenomen. Wij hadden begrepen van de minister-president naar aanleiding van een vraag van de heer Bos bij het debat over het regeerakkoord dat de efficiencykorting hoger onderwijs van tafel was. Voor ons is nu niet

duidelijk hoe dit zit. Kan de minister hierover duidelijkheid verschaffen?

Het derde punt betreft de ICT. Zoals bekend, staan de scholen voor een belangrijke keuze: gaan zij door met nl.tree of niet? Daarover moeten zij voor 1 oktober een besluit nemen. Er zijn bedragen voor opgenomen op de begroting, alleen de bedragen per school zijn nog steeds niet bekend. Het is voor de scholen van belang om die bedragen te kennen om een keuze te kunnen maken. Ik heb begrepen dat zij pas per 1 augustus bericht krijgen. Dan hebben zij nog maar heel beperkt de tijd. Is dat bedrag nu wel of niet opgenomen op de begroting? Waarom is de scholen hiervan nog niets bekend? Er staat ook een vergoeding op de begroting voor de scholen die in de zogenoemd minder rendabele gebieden staan, wat inhoudt dat zij bijvoorbeeld via schotelverbinding aansluiting hebben op ICT voor de deskundigen. Wij hebben veel brieven gekregen waaruit blijkt dat die vergoeding niet passend is op wat de scholen in die gebieden zouden moeten besteden. Is daarvoor een voorziening opgenomen in deze supplettoire begroting?

□

Minister Van der Hoeven: Voorzitter. Ik heb begrepen dat ik niet hoeft terug te komen op de ingediende amendementen, die vanochtend uitgebreid aan de orde zijn geweest. Dan resteren drie vragen van mevrouw Hamer. Ik begin met de vraag die te maken heeft met ICT. In de enveloppe van Balkenende-I hebben wij 45 mln euro plus 10 mln euro voor de scholen gereserveerd, zodat zij vanaf 2004 zelf de markt op kunnen gaan en zelf keuzes kunnen bepalen. De definitieve besluitvorming over die enveloppe moet echter nog plaatsvinden. Ook de verwerking in de begroting kan pas plaatsvinden in de begroting van 2004. In de begroting van 2003 is hierin voorzien, want tot en met 31 december 2003 is de oude situatie nog van kracht. Vanaf 1 januari 2004 is het nieuwe geld nodig. Dat staat in de enveloppe van Balkenende-I.

Wat hebben wij verder gedaan? Het ministerie is in overleg met nl.tree over de afronding van het contract. Gisteren heb ik, samen met de staatssecretaris, nl.tree per brief gewezen op de verplichtingen die men in de komende periode nog

moet nakomen. Daarover is de Kamer meteen geïnformeerd. Op 28 mei 2003 zijn de scholen in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het BVE schriftelijk geïnformeerd over de huidige stand van zaken als gevolg van de opzegging van het centrale contract per eind 2003, over de grootte van de reservering voor het inrichten van een centrale voorziening en de extra koopkracht van de scholen, over de toekomstige wijze van informatievoorziening en over de telefonische helpdesk. Wij willen dat de scholen op zo kort mogelijke termijn duidelijk wordt gemaakt om hoeveel geld het gaat. Uitgaande van die 45 mln euro, denk ik dat wij globaal zullen uitkomen op een extra bedrag van 15 euro per leerling, maar dat vraagt wel een politiek mandaat. Dat politieke mandaat kan pas worden gegeven op Prinsjesdag, maar ik begrijp de bezorgdheid van mevrouw Hamer, want de scholen hebben dan nog heel erg weinig tijd om hierin nog te voorzien in 2004. Ik ben daarom voornemens om te bekijken of wij die datum naar voren kunnen halen, maar daar heb ik nog enig politiek overleg voor nodig. Ik zeg echter graag toe dat ik hier zo snel mogelijk op terugkom. Ik ben het zeer met mevrouw Hamer eens dat wij te maken hebben met urgentie.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): In de brief van 28 mei staat dat de scholen dit op 1 augustus zouden horen. Mij is niet helder wat tussen nu en 1 augustus nog bekend zou moeten worden wat nu nog niet bekend is. Prinsjesdag valt immers ver na 1 augustus.

Minister Van der Hoeven: Daar hebt u gelijk in. Het probleem zit erin dat het geld verantwoord wordt in de begroting van 2004. Dat betekent dat ik een mandaat nodig heb om daarop vooruit te kunnen lopen. Ik deel echter uw mening op dit punt. Ik zal dan ook alles in het werk stellen om dat bericht zo snel mogelijk naar de scholen te doen gaan. Ik heb al gezegd dat men bij de verdeling van de 45 mln euro moet denken aan ongeveer 15 euro per leerling.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Wij zitten met die datum van 1 augustus. U zegt dat u dat bericht zo snel mogelijk wilt sturen. Ik vraag u daarom om dat zo snel mogelijk

Van der Hoeven

vanaf nu te laten gebeuren; dan kunnen wij die datum van 1 augustus vergeten.

Minister **Van der Hoeven**: Ik voel de urgentie evenzeer als mevrouw Hamer.

Mevrouw Hamer stelde ook een vraag over de minder rendabele gebieden. Ook daarvoor geldt dat wij in ieder geval voor 2004 – ook op dit punt praten wij immers over de begroting voor 2004 – zullen bekijken hoe wij daaraan tegemoet zullen komen. Ik ben nog niet zover dat ik kan zeggen of dat voor de volle 100% zal gebeuren, maar het punt staat op mijn netvlies gegrift. Als je iets aan ICT wilt doen, moet je immers ook dit probleem benoemen en moet je bekijken wat je daaraan kunt doen, ook in termen van geld. Dat kan ik echt pas in het kader van de begroting voor 2004 doen.

Mevrouw Hamer heeft een vraag gesteld over de educatieve televisie. Ik ken het amendement uiteraard, maar het overleg met de andere ministeries is nog gaande.

Haar tweede vraag was hoe wij verder gaan met de functie voor continuering en verdere ontwikkeling van educatieve televisie. Het is bekend dat hiertoe een consortium in het leven is geroepen van het Albeda College, ROC van Amsterdam en van Utrecht en de Mondriaan Onderwijsgroep. Dit consortium is bezig met de oprichting van een expertise- en coördinatiecentrum ETV.nl. Dit centrum zal zich bezighouden met de ontwikkeling van een concept, de uitrol naar andere steden, onderzoek en effectmeting en de aankoop en het beheer van producties.

Het consortium is nog bezig met de opstelling van een project- en activiteitenplan voor dit expertise- en coördinatiecentrum. Ik zeg u toe dat het geld beschikbaar is zodra dit plan is ingediend en goedgekeurd en nadat het centrum zijn juridische rechtsvorm heeft gekregen. Aan die twee voorwaarden is tot nu toe nog niet voldaan. Ik ga ervan uit dat dit in ieder geval in september aanstaande het geval zal zijn.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Begrijp ik het goed dat de belemmering niet bij het ministerie ligt, maar in de snelheid waarmee partijen aan de andere kant werken? Dit lijkt mij een belangrijk signaal.

Minister **Van der Hoeven**: Dat heeft u goed gezegd.

Mevrouw Hamer heeft nog gevraagd naar de efficiencykorting. Ik ben bang dat hier sprake is van een misverstand. Ik heb het hele debat gevolgd en de efficiencytaakstelling gaat gewoon door. De minister-president heeft hierover geen misverstand laten bestaan. Iets anders is de besteding van de gelden van de enveloppe. Ook op dit punt was de minister-president helder. Het bedrag van 700 mln euro uit enveloppe nummer twee is bedoeld voor de hele onderwijsparagraaf. Er wordt een aantal prioriteiten genoemd van dit kabinet. Op basis van die prioriteiten zal ik een verdeling voorstellen van dit bedrag van 700 mln euro over de hele onderwijsparagraaf. Daarnaast is er het bedrag van 100 mln euro WBSO, maar dat is geld van het ministerie van Economische Zaken.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28948).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn fractie wil een drietal punten aan de orde stellen bij deze supplettoire begroting: de personele tekorten bij de rechterlijke macht, het probleem van de inkrimping van het COA en de stopzetting van de subsidie aan een steunpunt voor Nigeriaanse prostituees.

Mijn eerste punt betreft de rechterlijke macht. Dat onderwerp is vandaag al aan de orde geweest bij de behandeling van de Voorjaarsnota, waarover met de minister van Financiën is gediscussieerd. Toch is mijn fractie nog niet gerust dat het probleem is opgelost. Er is een brief van de minister binnengekomen waarin dit probleem wordt beschreven; 87 rechters in opleiding kunnen

niet worden benoemd bij de rechtbank waar zij in opleiding zijn en 48 tijdelijke aanstellingen van gerechtsambtenaren kunnen niet worden verlengd. Dit komt neer op een tekort van 4,7 mln euro. De minister schrijft vervolgens dat er een oplossing is. De Raad voor de rechtspraak stelt zich garant voor dit bedrag, zodat de personele problemen voor dit jaar zijn opgelost. In feite bestaat er aan het einde van het jaar dus een budgettekort bij de Raad voor de rechtspraak van 4,7 mln euro. Zo wordt het probleem naar onze stellige indruk in feite naar volgend jaar verschoven en zijn wij beland in een situatie waarin gaten met gaten worden gevuld.

Het lijkt mij dat het probleem voor dit jaar gewoon moet worden opgelost door 4,7 mln euro op de begroting "bij te plussen" voor de personele problemen bij de rechtbanken. Daarom heeft mijn fractie een amendement ingediend waarin zij 4,7 mln euro voor dit doel vrijstelt. Hoe staat de minister van Justitie tegenover de budgetoverschrijding die er aan het einde van dit jaar moet zijn bij de Raad voor de rechtspraak? Hoe moet dit worden opgelost? De minister schrijft in zijn brief dat dit het komende jaar zal leiden tot een beperking van de stroom vacatures, terwijl wij allemaal zeggen dat er meer personen nodig zijn voor de uitvoering van het veiligheidsplan. Ook hebben wij nu al van rechtbanken vernomen dat het probleem op het personele vlak wellicht is opgelost, maar dat er wel degelijk op alle andere mogelijke manieren enorm moet worden bezuinigd. Kortom, men zit klem. Daarom vindt mijn fractie het nodig om dit probleem nu op te lossen. Ik zou van de minister willen horen waar er in de Miljoenennota mogelijk gelden worden voorzien en of hij precies kan aangeven of dit probleem zich volgend jaar niet meer voordoet.

Mijn tweede amendement betreft het probleem van de inkrimping van het COA door het teruglopen van het aantal asielzoekers. Dat is dit jaar al het geval en het zal volgend jaar nog meer het geval zijn. In een gesprek dat de Kamer dit voorjaar had met vertegenwoordigers van het COA, vernamen wij dat een bedrag van 45 mln euro nodig was om die operatie zorgvuldig uit te voeren, zowel ten aanzien van de asielzoekers als van